

ЗАВДАННЯ

1. Одне число більше другого на 50%. На скільки відсотків друге число менше першого?
2. Число p – просте і $p > 3$. Доведіть, що число $p^2 - 1$ ділиться на 24.
3. Дід Дмитро їхав машиною зі швидкістю 60 км/год до вокзалу зустрічати сина. У певний момент він зрозумів, що спізнюється і встигне доїхати своєчасно, якщо на кожному кілометру шляху, що залишився, зуміє зекономити по 70 секунд. Чи встигне дід Дмитро приїхати до прибуття поїзда? Відповідь обґрунтуйте.
4. У трикутнику ABC кут A прямий, BD і CE – бісектриси трикутника, а відрізки DK і EM – перпендикуляри до BC . Знайдіть градусну міру кута KAM .
5. Розв'язати рівняння: $x^2 - 2x + y^2 - 4y + 5 = 0$.
6. Всередині трикутника розташовані дві точки. Відстань від однієї з них до сторін трикутника 2, 6 і 18 см, а від другої (у тому порядку) – 4, 6 і 12 см. Знайти радіус кола, вписаного в даний трикутник.
7. Три групи рибалок ввіймали 113 рибин. Кожному рибалці першої групи дісталось по 13 рибин, другої групи – по 5 рибин, а третьої групи – по 4 рибини. Скільки рибалок було в кожній групі, якщо всього їх було 16?
8. Довести, що якщо $\frac{a}{b+c} + \frac{b}{c+a} + \frac{c}{a+b} = 1$, то
$$\frac{a^2}{b+c} + \frac{b^2}{c+a} + \frac{c^2}{a+b} = 0.$$

9. Довести, що вираз $n^3 + 3n^2 - n - 3$ ділиться на 48 при будь-якому непарному n .
10. У трикутнику ABC зі сторонами $BC=a$, $AC=b$, $AB=c$ медіани, проведені до сторін BC і AC перпендикулярні. Довести, що $a^2 + b^2 = 5c^2$.
11. Знайти суму 2008 цифр після коми у дробі $\frac{3}{7}$.
12. Обчислити суму $\frac{1}{\sqrt{1} + \sqrt{3}} + \frac{1}{\sqrt{3} + \sqrt{5}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{959} + \sqrt{961}}$.
13. У натурального числа n є такі два різних дільників a і b , що $(a-1)(b+2)=n-2$. Довести, що $2n$ – квадрат натурального числа.
14. Побудуйте графік функції $y = \frac{5x^2 - |x|}{x + |x|}$.
15. Знайти усі такі натуральні числа n , для яких число $n^4 - 22n^2 - 46$ ділиться без остачі на $n+5$.
16. Розв'яжіть рівняння $\left(\frac{37}{21}x\right)^3 = p$, де p – середнє арифметичне чисел $A = \frac{158^2 + 158 \cdot 185 + 185^2}{158 + 185}$ і $B = \frac{158^2 - 158 \cdot 185 + 185^2}{185 - 158}$.
17. Знайти усі такі натуральні числа B , для яких з трьох наступних тверджень два є правильними, а одне – хибне:
- 1) $B+41$ є квадратом натурального числа;
  - 2) $B-21$ ділиться без остачі на 10;

3) В-48 є квадратом натурального числа.

18. За допомогою циркуля і лінійки поділіть кут 35° на 7 рівних частин.

19. Знайдіть усі пари цілих невід'ємних чисел m і n , які задовольняють рівність $mn - m - n = 2004$.

20. Цілі числа a, b, c, d задовольняють рівність $a^2 - b^2 = c^2 - d^2 = 2008$. Довести, що число $m = 2(a+b)(c+d)(ac+bd-2008)$ є квадратом цілого числа.

21. Зобразіть на координатній площині xOy множину всіх точок $M(x; y)$ координати яких задовольняють рівність

$$|y| = \frac{|x| \cdot x - |x|}{x}.$$

22. Порівняти два числа 79^{26} і 244^{21} .

23. Легко перевірити, що набір $(1; 3; 5; 7)$ є розв'язком рівняння $x^2 + y^2 + z^2 + t + 21 = x y z t$. Чи існує така четвірка натуральних чисел (a, b, c, d) , яка також є його розв'язком і при цьому справджується нерівність $abcd > 2008$.

24. Знайдіть усі такі пари дійсних чисел x і y , для яких справджується нерівність $y^2 + y + \sqrt{y - x^2 - xy} \leq 3xy$.

25. Автомобіль рухався із швидкістю 50 км/год, а назад повертався – 30 км/год. Яка середня швидкість автомобіля?

26. Довести, що для будь-яких дійсних чисел a і b виконується нерівність $\frac{a^4 + a^2b^2 + b^4}{3} \geq \frac{a^3b + ab^3}{2}$.

27. Доведіть, що $\sqrt{\sqrt{19} - \sqrt{3 - 8\sqrt{35 - 8\sqrt{19}}}}$ – натуральне число.
28. У містечку $\frac{2}{3}$ усіх чоловіків жонаті і $\frac{3}{5}$ усіх жінок заміжні. Яка доля населення містечка одружені?
29. Кооператив отримує яблучні та виноградні соки в однакових бідонах і випускає яблучно-виноградний сік у однакових банках. Одного бідона яблучного соку вистачить рівно на 6 банок суміші соків, а одного бідона виноградного соку – рівно на 10. Коли рецептуру змінили, одного бідона яблучного соку стало вистачати рівно на 5 банок суміші. На скільки банок суміші тепер вистачить одного бідону виноградного соку?
30. У класі кожний хлопчик товаришує з двома дівчатами, а кожна дівчинка – рівно з трьома хлопцями. Ще відомо, що в класі 31 дитина займається спортом і 19 парт. Скільки дівчат і скільки хлопців у класі?
31. Побудуйте рівнобедрений трикутник за двома нерівними висотами.
32. Чотири стрибунця сидять у вершинах квадрата. Кожну хвилину один з них стрибає в точку, симетричну йому відносно іншого стрибунця. Доведіть, що стрибунці не можуть у якийсь момент опинитися у вершинах більшого квадрата.
33. Розв'яжіть у цілих числах рівняння $xu = x + y$.

34. Свіжі фрукти містять 72% води, а сушені – 20%. Скільки сушених фруктів одержимо з 20 кг свіжих?
35. На площині 10 точок. Скільки існує відрізків, що сполучають ці точки?
36. Усі цілі числа, починаючи з 1 виписані підряд. Яка цифра стоїть на 2008 місці?
37. Розв'язати рівняння: $\left| \left| \left| x \right| - 4 \right| - 3 \right| - 2 = 1$.
38. Спростити вираз: $\frac{\sqrt{2} + \sqrt{3} + 2}{2\sqrt{2} + \sqrt{3} + \sqrt{6} + 4}$.
39. Знайти значення виразу: $\frac{2a-b}{3a-b} + \frac{5b-a}{3a+b}$, якщо $10a^2 - 3b^2 + 5ab = 0$.
40. Довести, що $\sqrt{\underbrace{11\dots1}_{2n} - \underbrace{22\dots2}_n} = \underbrace{33\dots3}_n$.
41. У квадрат, сторона якого дорівнює 1 м, кинули 53 точки. Довести, що якісь три з них можна покрити квадратом із стороною 20 см.
42. Довести, що для будь-яких чисел a, b, c завжди виконується нерівність $a^2 + b^2 + c^2 + 3 > 2(a + b + c)$.
43. Відомо, що x і y додатні числа, причому $x + y = 2005$. Знайдіть найбільше значення добутку xy . Для яких x і y цей добуток максимальний?
44. Чи існує многогранник, у якого 2007 граней – трикутники, а решта граней – чотирикутники і шестикутники.

45. Розв'яжіть рівняння: $x^2 - xy - 2y^2 = 7$ у цілих числах.
46. Визначити дві останні цифри числа 2^{2008} .
47. Доведіть, що число $2006 \cdot 2007 \cdot 2008 \cdot 2009 + 1$ є точним квадратом.
48. Доведіть, що число $n^4 + 4$ є складеним.
49. Розкласти на множники $x^8 + x^7 + 1$, $x^8 + x + 1$.
50. Довести, що многочлен $x^{95} + x^{94} + x^{93} + \dots + x^2 + x + 1$ ділиться на многочлен $x^{31} + x^{30} + \dots + x^2 + x + 1$.

ВІДПОВІДІ, ВКАЗІВКИ, РОЗВ'ЯЗАННЯ

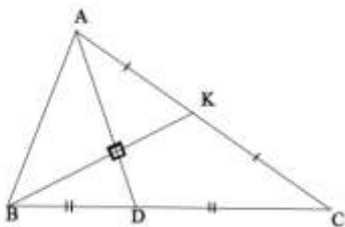
- $a = \frac{3}{2}b$, то $b = \frac{2}{3}a = a - \frac{1}{3}a$. Відповідь: $33\frac{1}{3}\%$.
- Очевидно, $(p-1)p(p+1)$ ділиться на 3, але p – просте число і $p > 3$, не ділиться на 3, то $(p-1)(p+1)$ ділиться на 3. Крім цього, p – непарне значить $p-1$ і $p+1$ – парні, тому одне із них ділиться на 2, друге – на 4, тобто $(p-1)(p+1)$ ділиться на 8.
- Ні. $60 \frac{\text{км}}{\text{год}} = \frac{60 \text{км}}{60 \text{хв}} = 1 \frac{\text{км}}{\text{хв}}$. Тому на 1 км, який проїжджає за 60 с, не можна зекономити 70 с.
- 45° . За властивістю бісектриси кута $AE=EM$, $AD=DK$. Тоді трикутники AEM і ADK – рівнобедрені, а зовнішні кути при їхніх вершинах дорівнюють C і A відповідно. Звідси кут EAM дорівнює $C/2$, а кут $KAD = A/2$.
- $(1; 2)$ $x^2 - 2x + 1 + y^2 - 4y + 4 = 0$, $(x-1)^2 + (y-2)^2 = 0$, $x=1$, $y=2$.
- 6 см. За теоремою Фалеса отримаємо:
 $(2; 6; 18) \rightarrow (4; 6; 12) \rightarrow (6; 6; 6)$.
- $(5, 4, 7)$. Вказівка $\begin{cases} 13x + 5y + 4z = 113 \\ 4x + 4y + 4z = 64 \end{cases} \Rightarrow$
 $\Rightarrow \begin{cases} 9x + y = 49 \\ x + y + z = 16 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = 5 \\ y = 4 \\ z = 7 \end{cases}$
- $\frac{a^2}{b+c} + \frac{ba}{c+a} + \frac{ca}{a+b} = a$; $\frac{ba}{b+c} + \frac{b^2}{c+a} + \frac{cb}{a+b} = b$;
 $\frac{ca}{b+c} + \frac{cb}{c+a} + \frac{c^2}{a+b} = c$. Почленно додамо:
 $\frac{a^2}{b+c} + \frac{b^2}{a+c} + \frac{c^2}{a+b} + \frac{b(a+c)}{a+c} + \frac{a(b+c)}{b+c} + \frac{c(a+b)}{a+b} =$

$$a+b+c \Rightarrow \frac{a^2}{b+c} + \frac{b^2}{a+c} + \frac{c^2}{a+b} + a+b+c = a+b+c \Rightarrow$$

$$\frac{a^2}{b+c} + \frac{b^2}{a+c} + \frac{c^2}{a+b} = 0.$$

9. $n^3 + 3n^2 - n - 3 = n^2(n+3) - (n+3) = (n^2-1)(n+3) = (n-1)(n+1)(n+3)$. $n = 2k+1$, то $2k(2k+2)(2k+4) = 2k \cdot 2(k+1) \cdot 2(k+2) = 8 \cdot k \cdot (k+1) \cdot (k+2)$ ділиться на 48, бо добуток трьох послідовних натуральних чисел ділиться на 6.

10.

$$AD \perp BK, AK = \frac{b}{2},$$

$$BD = \frac{a}{2}, AD = m_a,$$

$BK = m_b$ Відповідно з $\triangle OAK$, $\triangle BOA$ і $\triangle BOD$

$$\text{отримаємо: } \left(\frac{1}{3}m_b\right)^2 + \left(\frac{2}{3}m_a\right)^2 = \left(\frac{b}{2}\right)^2,$$

$$\left(\frac{2}{3}m_b\right)^2 + \left(\frac{2}{3}m_a\right)^2 = c^2 \text{ і } \left(\frac{2}{3}m_b\right)^2 + \left(\frac{1}{3}m_a\right)^2 = \left(\frac{a}{2}\right)^2, \text{ звідси}$$

$$\frac{1}{9}m_b^2 + \frac{4}{9}m_a^2 = \frac{b^2}{4}; \quad \frac{4}{9}m_b^2 + \frac{4}{9}m_a^2 = c^2; \quad \frac{4}{9}m_b^2 + \frac{1}{9}m_a^2 = \frac{a^2}{4}.$$

Почленно додавши їх: $m_a^2 + m_b^2 = \frac{a^2}{4} + \frac{b^2}{4} + c^2$, а додавши

першу і третю рівності отримаємо: $\frac{5}{9}m_a^2 + \frac{5}{9}m_b^2 = \frac{a^2}{4} + \frac{b^2}{4}$;

або $m_a^2 + m_b^2 = \frac{9}{5} \left(\frac{a^2 + b^2}{4} \right)$. Звідси $a^2 + b^2 = 5c^2$.

11. $\frac{3}{7} = 0,(428571)$. Період має довжину 6 цифр, а їх сума

дорівнює $4+2+8+5+7+1=27$. З того, що $2008=6\cdot 334+4$, маємо $S_{2008}=27\cdot 334+19=9037$.

12. Відповідь: 15.
$$\frac{1}{\sqrt{1}+\sqrt{3}} + \frac{1}{\sqrt{3}+\sqrt{5}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{959}+\sqrt{961}} =$$

$$= \frac{\sqrt{3}-1}{2} + \frac{\sqrt{5}-\sqrt{3}}{2} + \dots + \frac{\sqrt{961}-\sqrt{959}}{2} = \frac{1}{2}(\sqrt{3}-1 + \sqrt{5}-\sqrt{3} + \dots + \sqrt{961}-\sqrt{959}) =$$

$$= \frac{\sqrt{961}-1}{2} = \frac{31-1}{2} = \frac{30}{2} = 15.$$

13. Вказівка. Маємо рівність $ab+2a-b=n$. Оскільки a і b – різні дільники числа n , то b ділиться на a і $2a$ ділиться на b . Звідси випливає, що $b=2a$ і $2n=4a^2=(2a)^2$.

14. Вказівка. Слід побудувати графік функції $y = \frac{5}{2}x - \frac{1}{2}$ при $x > 0$.

15. Відповідь: 24. Вказівка
$$\frac{n^4 - 22n^2 - 46}{n + 5} =$$

$$= n^3 - 5n^2 + 3n - 15 + \frac{29}{n + 5}. \text{ Оскільки } 29 \text{ є простим і } n -$$

натуральне число, то $n=24$.

16. Відповідь: 5. Оскільки $A = \frac{185^3 - 158^3}{185^2 - 158^2}$, $B = \frac{185^3 + 158^3}{185^2 - 158^2}$,

$$\text{то } p = \frac{A+B}{2} = \frac{185^3}{185^2 - 158^2} = \frac{185^3}{21^3}. \text{ Тоді } \frac{37}{21}x = \frac{185}{21}, x=5.$$

17. Відповідь: 1984. Очевидно, що якщо $B-21$ ділиться без остачі на 10, тоді число B закінчується цифрою 1, але тоді решта тверджень є хибним, оскільки точні квадрати не можуть закінчуватися цифрами 2 і 3. Таким чином, хибним твердженням може бути тільки друге твердження. Для деяких натуральних тіл матимемо: $B+41=n^2$, $B-48=m^2$.

Звідси випливає, що $(n-m)(n+m)=89$. Число 89 є простим, а тому $n=45$, $m=44$. Залишається переконатись, що число $V=1984$ задовольняє умову задачі.

18. Вказівка: Побудова ґрунтується на тому, що

$$5^\circ = \frac{1}{2}10^\circ = \frac{1}{2}(360 - 10 \cdot 35^\circ).$$

19. Відповідь: $m=2$, $n=2002$; $m=2004$, $n=0$. Вказівка. Запишемо вихідне рівняння у вигляді $(m-1)(n+1)=2003$ і врахуємо, що 2003 є простим.

20. Маємо: $2(a+b)(c+d)(ac+bd-2008)=(a+b)(c+d)((b+d)^2-(a-c)^2)=(a+b)(c+d)(b+d-a+c)(b+d+a-c)=((a+b)(c+d)+b^2-a^2)((a+b)(c+d)+d^2-c^2)=((a+b)(c+d)-2008)^2$.

21. При $x>0$ маємо $|y|=x-1$, при $x<0$ $|y|=1-x$ і використати симетрію відносно осі OX .

22. $79^{26} < 81^{26} = (3^4)^{26} = 3^{104} < 3^{105} = (3^5)^{21} = 243^{21} < 244^{21}$.

23. Підставимо $y=3$, $z=5$, $t=7$. Дістанемо квадратне рівняння відносно x , що має коренем $x=1$. Із теореми Вієта випливає, що рівняння має також корінь $x=3^2+5^2+7^2+21=104$. Четвірка (104; 3; 5; 7) задовольняє умову задачі.

24. Відповідь: $x=y=0$; $x=y=\frac{1}{2}$. Вказівка. $y \geq x^2 + xy$, тоді

$$y^2 + x^2 + xy + \sqrt{y - x^2 - xy} \leq y^2 + y + \sqrt{y - x^2 - xy} \leq 3xy, \text{ або}$$

$$y^2 - 2xy + x^2 + \sqrt{y - x^2 - xy} \leq 0, \quad (y-x)^2 + \sqrt{y - x^2 - xy} \leq 0.$$

Звідси $x=y$ і $y - x^2 - xy = 0$ і знаходимо розв'язки.

25. Вказівка. Нехай відстань між пунктами S, тоді

$$v_{cp} = \frac{2S}{\frac{S}{50} + \frac{S}{30}} = \frac{2 \cdot 50 \cdot 30}{50 + 30} = \frac{100 \cdot 30}{80} = \frac{300}{8} = 37,5 \left(\frac{\text{км}}{\text{год}} \right).$$

26. З того, що $x^2 + y^2 \geq 2xy$ слідує

$$\begin{aligned}
 a^4 + a^2b^2 + b^4 &= \frac{3}{4}(a^4 + b^4) + a^2b^2 + \frac{1}{4}(a^4 + b^4) \geq \\
 &\geq \frac{3}{4}(a^4 + b^4) + a^2b^2 + \frac{1}{4} \cdot 2a^2b^2 = \frac{3}{4}(a^4 + a^2b^2) + \frac{3}{4}(b^4 + a^2b^2) \geq \\
 &\geq \frac{3}{4} \cdot 2a^2ab + \frac{3}{4} \cdot 2b^2ab = \frac{3}{2}(a^3b + ab^3).
 \end{aligned}$$

27.

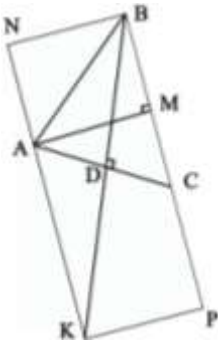
$$\begin{aligned}
 \sqrt{\sqrt{19} - \sqrt{3 - 8\sqrt{35 - 8\sqrt{19}}}} &= \sqrt{\sqrt{19} - \sqrt{3 - 8\sqrt{(\sqrt{19} - 4)^2}}} = \\
 &= \sqrt{\sqrt{19} - \sqrt{3 - 8(\sqrt{19} - 4)}} = \sqrt{\sqrt{19} - \sqrt{35 - 8\sqrt{19}}} = \sqrt{\sqrt{19} - \sqrt{19} + 4} = 2.
 \end{aligned}$$

28. Нехай у містечку x чоловіків і y жінок, тоді всього одружених $\frac{2}{3}x + \frac{3}{5}y$ і $\frac{2}{3}x = \frac{3}{5}y$, звідси $10x = 9y$, тобто $x = 9n$, а $y = 10n$ і все населення $19n$, а одружених $\frac{2}{3} \cdot 9n + \frac{3}{5} \cdot 10n = 12n$. Отже, доля одружених $\frac{12n}{19n} = \frac{12}{19}$.

29. Вказівка. Спільне кратне 6 і 10 є число 30. Отже, на 30 банок суміші треба 5 банок яблучного соку ($6 \cdot 5 = 30$) і 3 банки виноградного ($3 \cdot 10 = 30$). Разом $5 + 3 = 8$ банок. Після зміни рецептури потрібно 6 бідонів яблучного, бо $30 : 5 = 6$, тоді 2 бідони виноградного ($8 - 6 = 2$). Отже одного бідона виноградного соку вистачить на $30 : 2 = 15$ банок суміші. Відповідь: 15.

30. Нехай в класі x хлопців і y дівчат, $31 \leq x + y \leq 36$. Тоді $3x = 4y$. Звідси $x = 20$ і $y = 15$.

31. Нехай $BD = h_1$, $AM = h_2$ – нерівності висоти рівнобедреного трикутника.

Аналіз: Побудуємо $\triangle NBK$ ($\angle N = 90^\circ$) $BN = AM$, $BK = 2h_1$. Розглянемо прямокутник $NBPK$. Побудуємо $\angle KBA = \angle KBP$. Проведемо $AD \perp BK$, $\triangle ABC$ – шуканий.

32. Вказівка: Від супротивного.

33. (0;0) (2;2). Вказівка. І спосіб: $x(y-x-y+1)=1$;

$$x(y-1)-(y-1)=1; (y-1)(x-1)=1.$$

ІІ спосіб: Внаслідок симетричності $x=y$, то $x^2-2x=0$.

34. Відповідь: 7 кг. Розв'язання: Нехай біомаса (суха) без води x кг, що становить 28%. Маємо:

$$20 \text{ кг} - 100\%$$

$$x \text{ кг} - 28\%, \text{ тоді } x=5,6.$$

В сушених фруктах біомаса становить 80%, тобто $5,6 \text{ кг} - 80\%$

$$y \text{ кг} - 100\%. \text{ Звідси сушені фрукти } y=5,6 \cdot 100:80=7 \text{ кг}.$$

35. Відповідь: 45. Вказівка: З кожної з 10 точок можна провести 9 відрізків, і, врахувавши, що це робимо двічі, то

$$\text{отримаємо } \frac{10 \cdot 9}{2} = 45.$$

36. Відповідь: 7. Розв'язання. Одноцифрові числа займають 9 місць, 90 двоцифрових чисел – 180 місць. Залишається $2008-189=1819$ місць. $3 \cdot 606=1818$ місць займуть 606 трицифрових чисел. Останнім з яких буде число $606+99=705$. Отже, на 2008 місці число 7.

37. Відповідь: 0; ± 2 ; ± 4 ; ± 6 ; ± 8 ; ± 10 .

38. Відповідь: $\sqrt{2}-1$. Розв'язання:

$$\begin{aligned} \frac{\sqrt{2} + \sqrt{3} + 2}{2\sqrt{2} + \sqrt{3} + \sqrt{6} + 4} &= \frac{\sqrt{2} + \sqrt{3} + 2}{\sqrt{2} + \sqrt{3} + 2 + 2 + \sqrt{2}\sqrt{3} + 2\sqrt{2}} = \\ &= \frac{\sqrt{2} + \sqrt{3} + 2}{\sqrt{2} + \sqrt{3} + 2 + \sqrt{2}(\sqrt{2} + \sqrt{3} + 2)} = \frac{\sqrt{2} + \sqrt{3} + 2}{(\sqrt{2} + \sqrt{3} + 2)(1 + \sqrt{2})} = \\ &= \frac{1}{\sqrt{2} + 1} = \sqrt{2} - 1. \end{aligned}$$

39. Відповідь: -3. Розв'язання

$$\frac{2a-b}{3a-b} + \frac{5b-a}{3a+b} = \frac{(2a-b)(3a+b) + (5b-a)(3a-b)}{9a^2 - b^2} =$$

$$\begin{aligned}
&= \frac{6a^2 - ab - b^2 + 16ab - 3a^2 - 5b^2}{9a^2 - b^2} = \frac{3a^2 - 6b^2 + 15ab}{9a^2 - b^2} = \\
&= \frac{3(a^2 - 2b^2 + 5ab)}{9a^2 - b^2} = \frac{3(a^2 - 2b^2 + 3b^2 - 10a^2)}{9a^2 - b^2} = \frac{3(b^2 - 9a^2)}{9a^2 - b^2} = -3,
\end{aligned}$$

(оскільки з умови $5ab = 3b^2 - 10a^2$).

40. Доведення:

$$\begin{aligned}
&\sqrt{\underbrace{11\dots1}_{2n} - \underbrace{22\dots2}_n} = \sqrt{\underbrace{11\dots100\dots0}_n + \underbrace{11\dots1}_n - 2 \cdot \underbrace{11\dots1}_n} = \\
&= \sqrt{\underbrace{11\dots100\dots0}_n - \underbrace{11\dots1}_n} = \sqrt{\underbrace{11\dots1 \cdot 100\dots0}_n - \underbrace{11\dots1}_n} = \sqrt{\underbrace{11\dots1}_{\frac{n}{2}} (\underbrace{100\dots0}_n - 1)} = \\
&= \sqrt{\underbrace{11\dots1 \cdot 99\dots9}_n} = \sqrt{\underbrace{11\dots1 \cdot 9 \cdot 11\dots1}_n} = 3 \cdot \underbrace{11\dots1}_n = 33\dots3,
\end{aligned}$$

що й треба було довести.

41. Доведення. Оскільки даний квадрат покривається 25 квадратами із стороною 20 см і в кожний з них попаде щонайменше 2 точки ($25 \cdot 2 = 50$), то принаймні в один з квадратів, за принципом Діріхле, попаде 3 точки, тобто 3 точки можна покрити квадратом із стороною 20 см.

42. Доведення: Оскільки $a^2 + b^2 + c^2 + 3 - 2(a + b + c) = a^2 - 2a + 1 + b^2 - 2b + 1 + c^2 - 2c + 1 = (a-1)^2 + (b-1)^2 + (c-1)^2 > 1$, то нерівність доведена.

43. Оскільки $\frac{x+y}{2} \geq \sqrt{xy}$, то маємо $\frac{x+y}{2} = \frac{2005}{2} \geq \sqrt{xy}$.

Звідси $xy \leq \left(\frac{2005}{2}\right)^2$ тобто найбільше значення $\left(\frac{2005}{2}\right)^2$ і

цей добуток максимальний, якщо $x = y = \frac{2005}{2}$.

44. Позначимо кількість його ребер через N, кількість чотирикутних граней – через K, шестикутних – через M. Тоді маємо: $2007 \cdot 3 + 4K + 6M$, що неможливо, тобто такого многогранника не існує.

45. Запишемо рівняння у вигляді $(x-2)(x+y)=7$, тоді можливі випадки:

$$1. \begin{cases} x-2y=7 \\ x+y=1 \end{cases}; \quad 2. \begin{cases} x-2y=1 \\ x+y=7 \end{cases}; \quad 3. \begin{cases} x-2y=-7 \\ x+y=-1 \end{cases};$$

$$4. \begin{cases} x-2y=-1 \\ x+y=-7 \end{cases}. \text{ Розв'язавши ці системи отримаємо}$$

розв'язки: $(3;-2)$, $(5;2)$, $(-3;2)$, $(-5;-2)$.

46. Сформулюємо задачу так: знайти остачу від ділення на 100 числа 2008. Остачі такі: 2, 4, 8, 16, 32, 64, 28, 56, 12, 24, 48, 96, 92, 84, 68, 36, 72, 44, 88, 76, 52, 4, ... Починаючи з другої остачі 4 для $n=22$, остачі повторюються з періодом 20. Оскільки 2008 при діленні на 20 дає остачу 8, то останні дві цифри числа 2^{2008} такі ж, як дві останні цифри числа 2^8 , тобто 5 і 6.

47. Позначимо 2006 через n , тоді

$$\begin{aligned} n(n+1)(n+2)(n+3)+1 &= (n^2+3n)(n^2+3n+2)+1 = \\ &= (n^2+3n)^2+2(n^2+3n)+1 = (n^2+3n+1)^2, \text{ що й треба було} \\ &\text{ довести.} \end{aligned}$$

48. Вказівка: $n^4+4=(n^4+4n^2+4)-4n^2=(n^2+2)^2-(2n)^2=(n^2+2-2n)(n^2+2+2n)$.

49. Відповідь: а) $(x^2+x+1)(x^6-x^4+x^3-x+1)$;

$$\text{б) } (x^2+x+1)(x^6-x^5+x^3-x^2+1).$$

$$\begin{aligned} \text{Вказівка: } x^8+x^7+1 &= x^8+x^7+x^6-x^6-x^5-x^4+x^5+x^4+x^3-x^3-x^2- \\ &x+x^2+x+1 = x^6(x^2+x+1)-x^4(x^2+x+1)+x^3(x^2+x+1)- \\ &x(x^2+x+1)+x^2+x+1 = (x^2+x+1)(x^6-x^4+x^3-x+1). \end{aligned}$$

50. Дійсно. $x^{95}+x^{94}+\dots+1=(1+x+\dots+x^{31})+x^{32}(1+x+\dots+x^{31})+x^{64}(1+x+\dots+x^{31})=(1+x+\dots+x^{31})(1+x^{32}+x^{64})$.

ЛІТЕРАТУРА

1. И.Л. Бобинская. Задачи математических олимпиад. – М.: Наука, 1975.
2. В.О. Борисов, В.М. Лейфура та ін. Змагання юних математиків України. – Х.: Основа, 2005.
3. А.Б. Волковська, О.В. Гримайло. Готуємось до олімпіади з математики. – Х.: Основа, 2007.
4. Р.П. Ушаков. Знаходження скінчених сум. – Х.: Основа, 2006.
5. В.А. Ясинський. Задачи математических олимпиад. – Терн.: Навчальна книга, 2005.

ЗМІСТ

Завдання.....	3
Відповіді, вказівки, розв'язання.....	9
Література.....	17